

JAUNI, RETU SPĀRU (ODONATA) SUGU ATRADUMI LATVIJĀ

Mārtiņš Kalniņš

Dabas aizsardzības pārvalde

Adrese: Baznīcas iela 7, LV-2150, Sigulda, Siguldas novads, Latvija

e-mail: martins.kalnins@daba.gov.lv

Latvijas spāru (Odonata) faunā līdz šim konstatētas 59 sugas (Kalniņš 2009). Tomēr par vairākām sugām informācijas ir samērā maz. 2008.-2009. gadā veicot spāru izplatības pētījumus, kā arī apkopojot pieejamos fotomateriālus konstatētas vairākas Latvijas faunā retas spāru sugas.

Coenagrion johanssoni (Wallengren, 1894)

Suga plaši, bet lokāli izplatīta Skandināvijā, lokāli sastopama Baltijas valstīs (Djikstra 2006). Jauna sugas atradne konstatēta 01.06.2008. Baldones lauku teritorijā, Ezerkalnos, pie Kausu ezeriem, kur novēroti vismaz 15 indivīdi. Atradne Baldones apkārtnē ir līdz šim Latvijā DR virzienā tālāk zināmā atradne.

Nehalennia speciosa (Charpentier, 1840)

Eiropā suga tiek uzskatīta par vienu no apdraudētākajām un izzūdošajām sugām (Djikstra 2006). Visā Latvijā izplatīta, bet reti un lokāli sastopama suga. 04.07.2009. Bērzaines pagastā, Zilūžu ezera pie Bērzaines krasta zemajā purvā noķerts viens indivīds. Jauna sugas atradne Latvijas Z daļā.

Cordulegaster boltonii (Donovan, 1807)

Visā Latvijā izplatīta, bet reti un lokāli sastopama suga. 22.06.2008. Salacgrīvas lauku teritorijā Svētupē starp Pāli un Lauvām divās vietās novērots pa vienam indivīdam, bet vienā vietā atrasts eksuvijs. 27.07.2008. viens indivīds novērots Egļupes lejtecē. Līdz šim suga atrasta galvenokārt pie strautiem vai mazākām upēm nekā Svētupē. Jaunas sugas atradnes Latvijas Z daļā.

Sympetrum fonscolumbii (Selys, 1840)

Sugas pamatareāls aptver Vidusjūras baseinu. Reti un neregulāri novērota veidojam īslaicīgas populācijas uz ziemeļiem, taču invāziju gados sastopama bieži (Djikstra 2006). Latvijā līdz šim bijis tikai viens pārbaudīts sugas atradums, bet vienā gadījumā – iespējams novērojums (Spuris 1993; Kalniņš 2008). 28.06.2009. viens vai divi indivīdi nofotografēti (foto A.Klepers) pie sekla dīķa Ceļa ēzeļa mototrasē Auru pagastā. 08.08.2009. viens vai divi indivīdi nofotografēti Auces novada, Līgotņu kalna mežā, vecā karjerā (foto J.Gailis). Karjerā līdz ar šiem indivīdiem novērotas vēl apmēram 10 *Sympetrum* ģints spāres, kuru sugu piederība nav noteikta.

Literatūra

Djikstra K.D.B. 2006. Field Guide to the Dragonflies of Britain and Europe. United Kingdom: British Wildlife Publishing, 320 lpp.

Kalniņš M. 2008. Spāru (Odonata) faunas izmaiņas Latvijā – dienvīdu sugu parādīšanās. Klimata mainība un ūdeņi. Rakstu krājums. Rīga, Latvijas Universitāte: 58-68.

Kalniņš M. 2009. Lesser Emperor *Anax parthenope* (Selys, 1839) (Odonata: Aeshnidae) – a new dragonfly species in Latvia. Latvijas entomologs, 47: 16-20.

Spuris Z. 1993. Latvijas spāru (*Odonata*) noteicējs. – Zinātne. Rīga.